

עפ"א 12108/04/21 - נאות מזרחי בע"מ, רוני מזרחי נגד מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובנייה - חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 12108-04-21 נאות מזרחי בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל

עפ"א 19635-03-21 הועדה המקומית לתכנון ובנייה - חיפה

לפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

המערערים 1. נאות מזרחי בע"מ

והמשיבים שכנגד 2. רוני מזרחי

ע"י ב"כ עוה"ד פדידה יגל

נגד

המשיבה

מדינת ישראל - הועדה המקומית לתכנון ובנייה - חיפה

באמצעות השירות המשפטי של עיריית חיפה

והמערערת שכנגד

ע"י ב"כ עוה"ד שרה חן כהן (דין) ואח'

פסק דין

1. לפני שני ערעורים שאוחדו, על הכרעת הדין שניתנה ביום 1.6.2020, ועל גזר הדין שניתן ביום 14.2.2021, על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (כבוד השופטת ג'אדה בסול) בתיק תו"ב 18269-09-18 (להלן: "**הכרעת הדין**" ו"**גזר הדין**", בהתאמה).

2. בהכרעת הדין הרשיע בית משפט קמא את חברת נאות מזרחי בע"מ ואת רוני מזרחי (שניהם ייקראו, להלן, יחדיו: "**המערערים**") באי קיום צו שיפוטי להפסקת בנייה, עבירה על הוראות סעיפים 239+240 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**") וכן באי קיום צו בית משפט, עבירה על הוראות סעיף 210 לחוק (הכל - על פי סעיפי החוק בטרם תיקון 116 לחוק).

3. בעובדות כתב האישום דנן, שהוגש ביום 12.9.2018, על ידי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה (להלן: "**הוועדה**") נטען כי המערערים הפרו צו שיפוטי אשר הוצא נגדם ביום 12.9.2011, על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (**בתיק 84/11**) ואשר הורה להם להפסיק מיד את כל עבודות הבניה שהם מבצעים בבנין שברחוב מנדל זינגר מס' 23 בחיפה, הידוע כחלקה 38 בגוש 11203 (להלן: "**הפרויקט**") בסטייה מהיתר הבניה הקיים (להלן: "**הצו השיפוטי**").

4. להלן הבניה שבוצעה בסטייה מההיתר, כפי שתוארה בכתב האישום דנן:

"בונים קומה תשיעית בסטייה מההיתר כאשר בהתאם להיתר מספר 100447 מיום 1/8/2010 ולתכנית המהווה חלק בלתי נפרד ממנו, מאושר בניית בניין בן 52 יחידות דיור בחלוקה לשמונה

קומות בלבד מעל קומת הכניסה ובנוסף בניית 3 קומות שירות וחניה מתחת לקומת הכניסה".

כתב האישום דנן ממשיך ומספר, כי בגין הפרת הצו השיפוט כבר הוגש, בעבר, נגד המערערים, כתב אישום בשל הפרתו וזאת - בת"פ 541/11, אשר ייחס למערערים גם בנייה בסטייה מהיתר (להלן: "**התיק הראשון**"). בשלב בו הוגש כתב האישום הראשון, הבניה שנבנתה בניגוד לצו ובכללה - בניית חמש קומות מעל למספר הקומות אשר אושר בהיתר, הייתה במצב של שלד.

5. בתאריך 24.10.2012, במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים בתיק הראשון, הורה בית המשפט, בין היתר, כי הצו השיפוטי (שהוצא בתיק 84/11) יישאר על כנו ויהיה חלק בלתי נפרד מפסק הדין שניתן בתיק הראשון.

בתאריך 5.11.2012, צמצם בית המשפט, בתיק הראשון, את הצו השיפוטי בכך שהתיר ביצוע עבודות זיפות בגג הבניין ובמרפסות העליונות בלבד.

6. בגזר הדין שהושת על המערערים בתיק הראשון, חויבה נאות מזרחי בע"מ (להלן: "**החברה**") לחתום (וחתמה) על התחייבות על סך 350,000 ₪, להימנע מביצוע עבירה בה הורשעה ורוני מזרחי (להלן: "**רוני מזרחי**") חויב (וחתם) על התחייבות בסך 100,000 ₪.

כמו כן הושת על רוני מזרחי מאסר מותנה בן 6 חודשים, שהיה בר הפעלה בתיק קמא.

7. בהכרעת הדין דנן, הורשעו המערערים בכל המיוחס להם בכתב האישום, היינו - בכך שהם לא קיימו את הצו השיפוטי, זאת - לאחר שבביקורת שבוצעה ע"י הפיקוח על הבניה בתאריכים 1.11.2012 ו- 25.2.2014, נמצא כי הם המשיכו בביצוע העבודות בכך שביצעו עבודות ריצוף, התקינו דלתות וחלונות, וביצעו עבודות גמר בקומות 9, 10, 11, 12 ו- 13.

8. ובגזר הדין דנן נדונו המערערים לעונשים כדלקמן:

א. על כל אחד מהמערערים הושת קנס בסך 70,000 ש"ח, לתשלום ב-10 תשלומים.

ב. כל אחד מהמערערים חויב לחתום על התחייבות בסך של 300,000 ₪, בתוקף לשנתיים החל ממועד החתימה, להימנע מביצוע עבירה על הוראות חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 בהן הורשעו בתיק קמא.

ג. הופעלו, באופן חלקי, ההתחייבויות עליהן חתמו המערערים במסגרת התיק הראשון. מכל התחייבות חולט סך של 30,000 ₪, בלבד. הסכומים שחולטו חולקו ל- 10 תשלומים שווים ורצופים ונקבע כי אי תשלום

אחד מהתשלומים במועד, יעמיד את יתרת החוב לפרעון מיידי.

ד. עונש המאסר המותנה, בן 6 חודשים, אשר הוטל על רוני מזרחי במסגרת התיק הראשון הוארך למשך שלוש שנים.

9. בקשת המערערים לביטול הרשעה - ביום 9.8.20, הגישו המערערים בקשה לביטול ההרשעה, אשר נדחתה על ידי בית משפט קמא, בהחלטתו מיום 14.02.21, שניתנה טרם מתן גזר הדין.

טענות המערערים בערעורם

10. בערעור על הכרעת הדין (ולאחר שויתרו, במהלך הדיון בערעור, על הטענה לענין פסלות שופט) טענו המערערים, כדלקמן:

א. שגה בית משפט קמא בכך שדחה את טענותיהם המקדמיות, בדבר סיכון כפול, שנטענו על פי סעיף 5 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982. נטען, כי היה על בית המשפט לקיים הליך מקדים לבירור טענה זו ולא להמשיך בבירור הראיות עד למתן החלטה בטענה (שניתנה רק ביום 15.2.18). כן נטען כי ההחלטה, לגופה, שגויה, שכן יסודות העבירות בשני התיקים זהים והאינטרס הציבורי כבר התממש בהרשעה הקודמת ובעונשים שנגזרו שם.

ב. שגה בית משפט קמא בכך שדחה את הטענה להגנה מן הצדק נוכח התנהלות הוועדה ש"דחפה" את המערערים לבנות את הפרוייקט כמגדל אחד, בדרך אשר הצריכה הליכי תכנון שהם לא חפצו בהם ודחה, למעשה, את בניית הפרוייקט ללא תועלת ממשית.

אומר כבר כאן, כי לא ראיתי שהועלתה טענה שכזו, או שהוכרעה, כך שלא היה כל מקום להעלותה בערכאת הערעור. בכל מקרה, ממילא לא היה מקום לקבל טענת הגנה מן הצדק שעה שמדובר בהפרה חוזרת של צו שיפוטי, לאחר שהמערערים כבר הורשעו ונדונו בגין ביצוע עבירה דומה.

ג. כל העבודות בגין הואשמו בתיק דנן (להלן: "**העבודות הנוספות**") אינן מצריכות היתר בנייה ולכן לא ניתן היה להרשיעם בביצוע בנייה בניגוד לצו השיפוטי.

ד. העבודות הנוספות בוצעו על ידי אדם אחר, מר אברהם מזרחי ז"ל, אשר הודה בפני בית משפט קמא, על דוכן העדים, שהוא ביצע את העבודות הנוספות ובית משפט קמא התעלם מעדותו, ללא כל הסבר.

ה. ככל שנעשו העבודות הנוספות, הן נעשו מחמת כורח המציאות, מטעמי בטיחות ולשם שמירה על חיי אדם, כפי שעולה מחוות דעת של "מומחה שירותי בטיחות" שהוגשה על ידי המערערים. בית משפט קמא התעלם מחוות הדעת, ללא כל הסבר, על אף שלא הוגשה חוות דעת נגדית.

ו. שגה בית משפט קמא בכך שעל אף הנזק הבלתי פרופורציונלי שההרשעה תגרום למערערים, בין היתר לעניין הסיווג הקבלני שלהם ובניגוד להלכת כתב - ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (אשר, על פי הפסיקה, ניתן להחיל אותה, גם על תאגיד) הוא דחה את הבקשה לביטול ההרשעה, ללא שהתחשב בכך שהבנייה הוכשרה ובכך שהחברה הקימה, ומקימה גם כיום, עשרות פרויקטים בישראל וכל פגיעה בה תביא גם לפגיעה בעובדיה הרבים.

צוין, כי העבירות בהן הורשעו המערערים הן מסוג העבירות המנויות בתקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (ערעור מהימנות והתנהגות בניגוד למקובל) התשמ"ט-1988 תחת הגדרת עבירות נשוא פרק י' לחוק התכנון והבנייה. נטען כי רוני מזרחי הוא מנהל ובעל מניות בחברה והוא "מהווה בסיס לרישום" 4 חברות בנייה נוספות וכי הרשעתו תגרור פסילת סיווג לכל החברות.

11. בערעור על גזר הדין טענו המערערים, כי שגה בית משפט קמא בכך שלא קבע את מתחם העונש ההולם ואת היקף ואופי העבירה וכן מכך שהעבודות נדרשו על ידי מכבי אש.

בנוסף לאשר כבר נאמר לעיל, נטען עוד, כי סכומי הקנסות וההתחייבויות הם מופרזים ואינם משקפים את נסיבות העבירה, חורגים ממתחם הענישה הסביר ומהווים ענישה קיצונית ובלתי סבירה. לטענתם, לא ניתן משקל הולם לכך שהם כבר הורשעו בהליך הקודם והושתו עליהם, שם, קנסות ועונשים.

טענות הוועדה בערעורה על גזר הדין

12. ערעורה של הוועדה מופנה אך ורק נגד ההפעלה החלקית של ההתחייבויות וטיעונה הוא טיעון משפטי; לטענתה, בית המשפט אינו מוסמך להפעיל התחייבות באופן חלקי. משמחליט בית המשפט להפעיל התחייבות, עליו להפעילה במלואה - על כל סכומה. בנוסף, בית משפט קמא לא נימק מדוע החליט להפעיל את ההתחייבויות באופן חלקי, בסכום שהופעל, בלבד.

דין והכרעה

סיכון כפול

13. אין כל ממש בטענת "סיכון כפול" שהעלו המערערים. מקום בו מי שנדון בגין הפרת צו שיפוטי ממשיך שלא לקיימו, ניתן להגיש נגדו כתב אישום נוסף, בגין תקופת ההפרה שלאחר הגשת כתב האישום הקודם ולגזור את דינו בגין תקופה זו. ראו: דנ"פ 7694/97 איוב נ' ועדת התכנון והבניה "מעלה חרמון" (06.02.1998); רע"פ 1168/15 מוחמד מסאעדה נ' מדינת ישראל (25.5.2016).

יש לציין, כי בתיק הראשון הואשמו גם מר אליהו מזרחי ומר אברהם מזרחי ז"ל, אך במסגרת הסדר הטיעון שנערך שם, הודיעה המאשימה על חזרה מהאישום נגדם. רוני מזרחי חתם, אישית על הסדר הטיעון ואף הוחלט בהסכמה, על הותרת הצו השיפוטי על כנו.

הוכחת העבודות שבוצעו, תוך הפרת הצו השיפוטי

14. בית משפט קמא קבע, על פי כלל הראיות שהובאו בפניו, לרבות עדויותיהם של שני מפקחי בנייה, מר גרגורי פלוטקין ומר איליה ספקטור, דוחות שנכתבו ותמונות שצולמו על ידם בביקוריהם בנכס ואשר תיעדו את מצב הבנייה, עובר למתן גזר הדין בתיק הראשון, אל מול מצב הבניה עובר להגשת כתב האישום בתיק דנן וקבע כי אכן בוצעו, בין לבין, עבודות נוספות אשר כללו, בין היתר, הוספת ריצוף, התקנת דלתות, חלונות וכלים סניטריים, הנמכות תקרה בגבס, התקנת מעקה למרפסת, סגירת ארגז תריס, פינושים, התקנת תקרה אקוסטית, תקנת דלתות לארונות שירות ועוד.

מדובר בקביעות עובדתיות אשר ערכאת הערעור אינה מתערבת בהן, אלא במקרים חריגים. במקרה דנן, קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, מבוססות היטב על הראיות שהיו בפניו ולא מצאתי כל עילה להתערב בהן.

צורך בהיתר לביצוע העבודות

15. טענת המערערים לפיה מדובר בעבודות פנימיות, אשר אינן דורשות היתר, לאו טענה היא, שעה שמדובר בעבודות המבוצעות בניגוד לצו. כפי שקבע גם בית משפט קמא, מעת שהוצא צו שיפוטי המצווה על הפסקת כל העבודות בפרויקט, אין כלל צורך לבחון האם מדובר בעבודות שבאופן רגיל דורשות היתר, כאשר הן נעשות בבניין שנבנה בהיתר.

הצו השיפוטי אסר על ביצוע כל עבודה ומטרתו - למנוע המשך ביצוע עבודות בבניין, ובמקרה זה - בקומות של הבניין, שלא ניתן היתר לבנייתן. לפיכך, כל עבודה המבוצעת בקומות אלה, שלא התקבל היתר לבנייתה, היא עבודה אשר מבוצעת בניגוד לצו.

הגנות צורך וכורח

16. עיון בפרוטוקול ישיבת ההקראה, שהתקיימה ביום 17.9.18 מעלה, כי המערערים לא טענו להגנת כורח, אלא

טענו כי הם כבר הורשעו, ריצו את עונשם ושילמו קנסות. הטענה הועלתה על ידם בסיכומיהם, אולם היה עליהם להעלותה כבר בתשובתם לכתב האישום.

מכל מקום - על פניו, אין מדובר, כלל ועיקר, בעבודות אשר יכולות לחסות תחת הגנת כורח או צורך, אלא בעבודות גמר, שמטרתן לקדם את סיום הבנייה.

17. בית משפט קמא דן בטענות אלה באופן יסודי ובדין דחה אותן.

בית משפט קמא מצא שלא ניתן לסמוך על חוות דעת המומחה מטעם המערערים, אשר קבע כי היה קיים צורך בטיחותי בביצוע העבודות הנוספות, תוך שהוא מפרט את הבעיות אותן מצא בחוות הדעת ובעדותו של המומחה ובכלל זה - העובדה שהמומחה לא צירף לחוות דעתו את התמונות עליהן הסתמך (שהרי במקום הוא לא ביקר, שכן הבניין כבר גמור) ואף לא התייחס, פרטנית, לכל אחת מהעבודות הנוספות. בית משפט קמא בחן היטב את חוות דעתו של המומחה ואת עדותו, ציין מספר כשלים נוספים שנפלו בחוות דעתו והסביר מדוע לא ניתן לקבלה.

לא מצאתי כל עילה וכל מקום להתערב בהן, או במסקנתו של בית משפט קמא לפיה אין בחוות הדעת, או בראיות שהובאו בפניו, דבר כלשהו, אשר יכול לבסס את טענות הכורח או הצורך שהעלו המערערים. ממצאיו ונימוקיו של בית משפט קמא מפורטים מאד ומבוססים כדבעי, עובדתית ומשפטית.

18. אומר, בקצרה, כי היסודות הבסיסיים ביותר של הגנת הכורח - איום מוחשי/אונס, במשמעות של חוסר ברירה לפעול באופן אחר, וכן פגיעה חמורה, צפויה, בחייו של המאויים, בחירותו, בגופו או ברכושו, אינם מתקיימים במקרה זה וטוב היה לה לטענה שלא הייתה מועלית כלל, לא בבית משפט קמא ועל אחת כמה וכמה, לא בערכאת הערעור.

19. כך גם לגבי הגנת הצורך - גם כאן אין מתקיימים היסודות הבסיסיים ביותר של ההגנה; אין מדובר במעשה אשר, מבחינה אובייקטיבית, דרוש באופן מיידי על מנת למנוע סכנה של פגיעה חמורה, ללא שקיימת דרך אחרת למנוע את הפגיעה.

לא לשם הגנה על מעשים כגון מעשיהם של המערערים נחקקו הגנות הכורח והצורך.

20. נכון קבע בית משפט קמא באמרו לגבי הגנת הכורח, כי: "... אין בראיות הנאשמים, ולו קצה קצהו של בסיס לטענה בדבר קיומו של סייג לאחריות פלילית, בנסיבות דנן, ונראה כי הנאשמים הכניסו את עצמם, מראש, למצב בו הם נקלעו למצב של ביצוע עבודות בניגוד לצו הפסקת העבודות, בעוד שהיה באפשרותם להימנע מביצוע עבודות כלשהן, כפי שצו בית המשפט חייב אותם לנהוג, ובמקרה והיה צורך בביצוע פעולה זו או אחרת, לצורך קבלת אישור הבטיחות, במסגרת הליכי הליגליזציה, ניתן היה בנקל לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט..." ונכון אמר גם לגבי הגנת הצורך: "... אין בידי הנאשמים כדי לבסס קיומו של ספק, כפי שנדרש,

לא כל שכן, אין בראיותיהם כדי לבסס ולו ניצוץ של התקיימות התנאים לשם החלת הסייג".

לא למותר להדגיש, בהקשר זה כי, כפי שידעו המערערים לפנות אל בית המשפט (במסגרת התיק הראשון) בבקשה לבצע עבודות זיפות בגג ובמרפסות העליונות, על מנת למנוע נזקי רטיבות וכן בבקשה לאישור לבצע עבודות ניקיון, כך היה עליהם לפנות לבית המשפט בבקשה לבצע את העבודות הנוספות, ככל שחשבו שיש בהן צורך בטיחותי או צורך דחוף אחר.

משלא פנו לבית המשפט ולא קיבלו אישור לבצען, בדין קבע בית משפט קמא כי מדובר בעבודות שבוצעו בניגוד לצו השיפוטי וללא כל סייג או הגנה, ובדין הרשיע את המערערים בביצוען.

העבודות הנוספות בוצעו על ידי אדם אחר

21. גם בטענה זו אין כל ממש ויש להצטער על שנטענה; בית משפט קמא קבע - ובדין קבע, כי עדותו של המנוח אברהם מזרחי ז"ל (אחיו של מר רוני מזרחי) איננה פוטרת את רוני מזרחי מאחריות לאי ביצוע הצו השיפוטי, אשר הוצא בנוכחותו ואשר כוון אליו ולכל מי מטעמו, והדברים ברורים.

בית משפט קמא הפנה אל ע"פ 4603/90 גבירצמן נ' מדינת ישראל מז(2) 529, 551 (12.05.1993) שם הובהר כי צו בית משפט "... מחייב את מי שהצו מכוון אליו לנקוט צעדים להבטחת קיומו של הצו. החובה אינה מוגבלת לנקיטת מעשה פעיל דווקא. יש שאי ציות לצו (או הוראה) מתבטא במחדל לגרום לקיומו [...] ההיקף והמשמעות של החובה תלויים בטיב המעשה שביצעו נאסר, במעמדו בכל הנוגע למעשה האסור של מי שהצו מכוון אליו ובשליטה הנתונה בידיו לגרום לקיומו של הצו על-ידי אחרים". דברים אלה יפים ונכונים גם למקרה הנדון, בו הצו הוצא במסגרת גזר הדין (שניתן בהסכמה) נגד החברה ונגד רוני מזרחי. בפרט שעה שרוני מזרחי הודה בביצוע העבודות, במסגרת התיק הראשון והוא חתום על הסדר הטיעון.

לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הערעור על הכרעת הדין, על כל היבטיו.

ביטול ההרשעה

22. גם טענה זו, דינה דחייה.

אין כל מקום לאי הרשעה, שעה שמדובר בהפרה שנייה של צו הפסקה שיפוטי, כאשר בתיק הראשון הושת מאסר על תנאי ונקבעו סכומי התחייבות גבוהים, שמטרתם הייתה להרתיע את המערערים מהמשך ביצוע העבודות.

בדחותו את הבקשה לביטול ההרשעה ציין בית משפט קמא את חומרת העבירות בהן הורשעו המערערים וציין, ובצדק, כי במהותן הן מהוות התרסה על שלטון החוק, וחותרות תחתיו וכי אין מתקיימים תנאי הלכת כתב, לפיהם תנאי הכרחי לביטול הרשעה הוא "שמדובר בעבירה שאיננה חמורה המאפשרת, בנסיבות העניין, לוותר על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה".

הוסיף בית משפט קמא וציין, כי לרוני מזרחי הרשעות קודמות, לא מעטות, בעבירות בניה, כולל ההרשעה בתיק הראשון וכי, על אף קיומן של אותן הרשעות, סיווג החברה והחברות שבקבוצת נאות מזרחי, לא בוטל, כך שלא ברור מדוע דווקא ההרשעה הנוכחית, תביא לביטול הסיווג.

23. די בנימוקיו אלה של בית משפט קמא, כמו גם בשאר הנימוקים שבהחלטתו, אשר מתייתר הצורך לפרטם, אך גם הם נכונים ונכוחים, כדי לדחות את הערעור על דחיית הבקשה לביטול ההרשעה.

ערעור הוועדה על גזר הדין

חילוט ההתחייבויות

24. בסיום הדיון התרתי למערערים להמציא פסיקה בנוגע לחילוט חלק מהתחייבות. המערערים המציאו פסיקה וכן טיעון משלים ועל אף שלא ניתנה רשות להגשתו, החלטתי שלא להתעלם ממנו, תוך שאפשרתי לוועדה להגיב לטיעון.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים סבורה אני שיש לקבל את ערעור הוועדה בעניין זה. להלן נימוקיי;

25. סמכותו של בית המשפט לחלט התחייבות שהושתה בגזר דין, קבועה בסעיף 76 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") אשר זו לשונו:

"76. התחייב אדם לפי סעיף 72 להימנע מעבירה, ולאחר מכן בית משפט הרשיעו בעבירה שהתחייב להימנע ממנה או קבע כי הוא ביצע את העבירה כאמור אך לא הרשיעו, יצווה בית המשפט שהרשיע או שקבע כאמור, על תשלום סכום ההתחייבות..."

לעניין תשלום סכום ההתחייבות, נוקט סעיף 76 לחוק העונשין לשון ציווי: "יצווה ... על תשלום סכום ההתחייבות". הא ותו לא.

26. בדברי ההסבר להצעת החוק לתיקון סעיפי חוק העונשין העוסקים בהתחייבות, אליה הפנתה ב"כ הוועדה [הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 107) (התחייבות להימנע מעבירה) התש"ע-2009] הוסבר, כי ההתחייבות היא, למעשה "קנס על תנאי שהופך לקנס בפועל" וכי "בית המשפט מחוייב לצוות על תשלום סכום ההתחייבות ואינו יכול להתערב בתנאיה או להאריך את תקופת ההתחייבות".

27. דומה הדבר להפעלת מאסר על תנאי; גם כאן נקבע, כי "מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה

נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי [סעיף 55(א) לחוק העונשין]. בשונה מהמצב החל לגבי התחייבות, לגבי מאסר על תנאי נתן המחוקק בידי בית המשפט (בהתקיים תנאים מסויימים) סמכות להורות על הארכתו, פעם אחת בלבד [סעיף 56 לחוק העונשין] אך לא נתן בידי בית המשפט אפשרות להפעיל רק **חלק** מתקופת המאסר על תנאי. יצוין כי סמכות ההארכה לא ניתנה לגבי התחייבות.

28. בניגוד לטיעונו של ב"כ המערערים, השאלה אם ניתן להורות על הפעלת חלק מסכום ההתחייבות הוכרעה בבית המשפט העליון, בפסק הדין שניתן ברע"פ 8182/18 אליעזר מושיא נ' מדינת ישראל (18.02.2020), שם נאמר (מפי כב' הש' ד' ברק-ארז) כי: "... לנוכח האמור בסעיף 76 לחוק העונשין, משהוטלה ההתחייבות, **ידיו של בית המשפט כבולות** והוא **אינו יכול להורות** על הארכתה **או על מימוש חלקי בלבד שלה**..." (שם, פסקה 100). [הוספה: בקשה שהוגשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין - דנ"פ 2952-20 אליעזר מושיא נ' מדינת ישראל נדחתה ביום 09.09.2020].

29. לפיכך, אני מקבלת את ערעור הוועדה בנוגע להפעלת ההתחייבות וקובעת כי אין מנוס מהפעלתה במלואה.

ערעור המערערים על גזר הדין

30. המשך ביצוע העבודות בפרוייקט, לאחר שהמערערים כבר הורשעו בביצוע עבודות בניגוד לצו השיפוטי, מהווה עבירה חמורה.

נקבע, לא אחת, כי העבירה של הפרת צו שיפוטי לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה, היא עבירה מתמשכת, אשר ניתן להגיש בגינה כתב אישום כל עוד לא תמה תקופת הצו. ראו: רע"פ 797/07 כהן נ' מדינת ישראל (29.07.2013); רע"פ 11920/04 נאיף נ' מדינת ישראל (26.03.2007). בתי המשפט מתייחסים, בדין ובצדק, בחומרה יתירה למי שממשיך להפר צו מנהלי או שיפוטי, על אף שהוא כבר נשפט בעבר בגין עבירה זו. ראו והשוו: רע"פ 6665/05 מריסאת נ' מדינת ישראל (17.05.2006).

31. אין כל ממש בטענת ב"כ המערערים לפיה בית משפט קמא לא קבע את מתחם העונש ההולם ואת היקף ואופי העבירה. גזר דינו של בית משפט קמא מפורט ומנומק וכולל, בין היתר, גם התייחסות לשני פרמטרים אלה ויש להצטער על כך שטענה זו נטענה על ידי ב"כ המערערים, ללא כל בסיס.

גזר הדין שהושת על המערערים אינו חמור כלל ועיקר והוא (כמו גם מתחם העונש שנקבע) נמצא על הצד המקל, כפי שבית משפט קמא עצמו ציין, בפסקה 46 לגזר הדין. בית משפט קמא הביא בחשבון, לקולה, את העובדה שבינתיים התקבל היתר בנייה לפרוייקט, אך בנימוק זה בלבד לא היה כדי להצדיק עונש כה מקל. לא רק שבית משפט קמא השית על המערערים קנסות נמוכים, אלא שהוא האריך מאסר על תנאי בר-הפעלה, בן 6 חודשים, שהיה תלוי ועומד נגד רוני מזרחי.

32. לפיכך, אני דוחה את ערעור המערערים על חומרת העונש.

התוצאה

33. ערעור המערערים, על כל חלקיו, נדחה.

34. ערעור הוועדה על גזר הדין מתקבל, באופן שאני מורה על הפעלת ההתחייבויות, עליהן חתמו המערערים במסגרת התיק הראשון במלואן, אך אפרוש אותן לתשלומים, כדלקמן:

א. התחייבות החברה על סך של 350,000 ₪ תשולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.9.21 ובכל 1 לכל חודש שלאחר מכן.

ככל שלא ישולם תשלום אחד במלואו ובמועדו, תעמוד יתרת הסכום לפירעון מיד.

ככל שהחברה שילמה חלק מהתשלומים שנקבעו על ידי בית משפט קמא, בגין אותו חלק של התחייבות שהופעל על ידו, יופחתו תשלומים אלה מהתשלומים האחרונים שנקבעו על ידי.

ב. התחייבות רוני מזרחי על סך של 100,000 ₪ תשולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.9.21 ובכל 1 לכל חודש שלאחר מכן.

ככל שלא ישולם תשלום אחד במלואו ובמועדו, תעמוד יתרת הסכום לפירעון מיד.

ככל שרוני מזרחי שילם חלק מהתשלומים שנקבעו על ידי בית משפט קמא, בגין אותו חלק של התחייבות שהופעל על ידו, יופחתו תשלומים אלה מהתשלומים האחרונים שנקבעו על ידי.

35. שאר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא, נותרים בעינם.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים.

ניתן היום, ח' אלול תשפ"א, 16 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים.